

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 13273
Tarih: 15-06-2021

47062

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük'ün 96'ncı ve 99'uncu Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Abdullah KOÇ
HDP Ağrı Milletvekili

IMF'ye göre gelişmekte olan 25 ülke arasında kendi halkına destek veren ülkeler sıralamasında Türkiye 23. Sırada yer almaktadır. Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik kriz ve pandemi nedeniyle çiftçiler adeta unutulmuş durumdadır. Her geçen gün döviz artışına bağlı olarak artan girdi maliyetleri, bu maliyetleri karşılamayan tarımsal ürün fiyatları ve üstüne bir de kuraklığın olması çiftçilerin mağduriyetlerini derinleştirmiştir. Sosyal Güvenlik Kurumu verilerine göre 2011 yılında tarım sigortalı çiftçi sayısı 1 milyon 121 bin 777 iken bu sayı 2020 yılı sonunda 547 bin 75'e düşmüştür. Çiftçi Kayıt Sistemi'ne (ÇKS) kayıtlı üretici sayısı 2017'de 2 milyon 100 bin iken 2017'den sonraki veriler resmi olarak açıklanmamıştır. Ancak Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı'nın (TEPAV) SGK ile İŞKUR'un 2020 yılı Ekim ayı verilerini değerlendirerek oluşturduğu İstihdam İzleme Bülteni'ne göre, bu sayı 2020'nin ağustos ayında 1 milyon 803 bine düşmüştür. 1 Ekim 2020 30 Nisan 2021 döneminde yağışlar bir önceki yıla göre İç Anadolu Bölgesi'nde yüzde 20,3, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yüzde 46,5, Akdeniz Bölgesi'nde yüzde 31,5, Doğu Anadolu Bölgesi'nde yüzde 27,5 ve Karadeniz Bölgesi'nde yüzde 7,6 azalmıştır. Mayıs başında kuraklıktan etkilenen il sayısı 22 'den 41'e çıktı.

Kuraklıktan en fazla zarar gören ürünler arpa, buğday ve kırmızı mercimek oldu. Seçim bölgem olan Ağrı'da iklimden dolayı ekimi en çok tercih edilen bu ürünler yaşanan kuraklıktan doğrudan etkilenmişlerdir. Ağrılı çiftçilerin artan girdi maliyetlerine, mazot ve gübre fiyatlarındaki dalgalanmalar da eklendiğinde bu yılki hasadı, kredi borçlarını bile ödemelerine yetmeyecektir. Bu durum, kuraklıktan dolayı Ağrı çiftçisinin yaşadığı rekolte kaybının hükümet tarafından karşılanmasını zorunlu kılmaktadır. Buna bağlı olarak, Ağrı ili ve ilçelerinde su yapılarının artırılması ve sulamada modern yöntemlerin kullanılması bölgedeki tarımsal faaliyetlerin gelişmesinde de önemli rol oynayacaktır. Aksi takdirde çiftçi elindeki tarlayı ve traktörü de satışa çıkaracak ve girdiği borç yükü altında iflası kaçınılmaz olacaktır. TÜİK'e göre yıllık gübre fiyatları %36,21 oranında, Tarım ve Orman Bakanlığına göre en az %51,59 oranında, Türkiye Ziraat Odaları Birliğine göre %75'ten fazla oranda yükselmiştir. Maalesef Türkiye tarımının nabzını tutan bu üç kurumun verileri ile çiftçilerin ifade ettikleri yıllık gübre fiyat artışları arasında muazzam bir fark var. Çiftçilere göre yıllık gübre fiyatları en az %100'lük artış göstermiş ve daha da yükselmeye devam etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Kuraklıktan en fazla zarar gören ürünler arpa, buğday ve kırmızı mercimek oldu. Seçim bölgesi olan Ağrı'da iklimden dolayı ekimi en çok tercih edilen bu ürünler yaşanan kuraklıktan doğrudan etkilenmişlerdir, Bakanlığınız yaşanan rekolte kaybının önlenmesi ve Ağrı çiftçisinin uğradığı zararın karşılanması için ne gibi önlemler alacaktır?
2. Ağrılı çiftçilerin artan girdi maliyetlerine, mazot ve gübre fiyatlarındaki dalgalanmalar da eklendiğinde bu yılki hasadı, kredi borçlarını bile ödemelerine yetmeyecektir bu durumun telafi edilmesi ve Ağrı çiftçisinin borçlarının ertelenmesi için herhangi bir çözüm öneriniz var mıdır?
3. Ağrı ili ve ilçelerinde su yapılarının artırılması ve sulamada modern yöntemlerin kullanılması için bir projeniz var mıdır? Şayet yoksa sulama alanında bir proje geliştirilmesi amacıyla Bakanlığınız herhangi bir girişimde bulunacak mı?
4. TÜİK'e göre yıllık gübre fiyatları %36,21 oranında, Tarım ve Orman Bakanlığına göre en az %51,59 oranında, Türkiye Ziraat Odaları Birliğine göre %75'ten fazla oranda yükseldiği söylenmektedir, bu rakamlardan hangisi doğrudur?
5. Çiftçilerin girdi maliyetlerinin yükselmesi, borçluluk, tarımsal ürün fiyatlarının düşüklüğü, kuraklık vb. etkenlerden dolayı ürünlerinin satılamaması sonrasında uğradıkları zararın karşılanması için Bakanlığınız bir girişimde bulunmuş mu veya bulunacak mı? Şayet bulunmayacaksa bunun gerekçesi nedir?
6. Gelişmekte olan 25 ülke arasında kendi halkına destek veren ülkeler sıralamasında Türkiye'nin 23. Sırada yer almasının nedeni nedir?
7. 2002/2020 yılları arasında tarım sigortalı çiftçi sayısının yıllara ve illere göre dağılım oranı nedir? Bu oran 2021'in ilk ve ikinci çeyreğinde illere göre nasıl bir dağılım göstermiştir?